

leznici Gorica-Červinjan, da je to vprašanje vsestransko dognano tako, da bi bil čas, da se reši in železnica zgradi. Pa tudi rešeno bi že bilo to železniško vprašanje, ako bi vlada ne delala po mačehovsko z našo deželo, ako bi se to vprašanje tikało kake notranje dežele, katera se na Dunaju vedno v polni meri upošteva. »Corriere« sodi, da je nujna potreba, da se dve glavni središči, Gorica in Červinjan, zvežeta potom železnice in z njima razni drugi kraji, ali izvedel je iz nekega lista, ki stoji blizu namestništva, za nov načrt, ki pušča v stran razne furlanske kraje, ki so brez pomembnosti in brez bodočnosti, in hoče zvezo, ugodno za notranje dežele naše monarhije, postavljajo se te ugodnosti za notranje dežele nad lokalne potrebe. Tako »Corriere«.

»Corriere« ima v nekoliko prav. Res je, da se ne dela jednako z vsemi deželami; res je, da so se šele v zadnjem času spomnili na Dunaju naše dežele. Težko je kaj doseči. Ali novi oboroženi časi utegnejo vendar le kaj prinesiti tudi Goriško-Gradiščanski: morda res vedno to, kar bo prav v glavnem za druge svrhe; v prvi vrsti drugi nameni, v podrejeni domače potrebe. Sedaj ima svojo moč naša dežela vojaška oblast. Ta nam zgradi kake ceste in kak kos železnice. Nekaj bo le. Ponižni smo in hvaležni za vse.....

Ali gledé železnice iz Gorice v Červinjan moramo Italijanom poklicati v spomin brošuro o črti Gorica-Červinjan, katero je spisal leta 1904. takratni sedaj že pokojni poslanec Holzer. Tam je rečeno in italijanski listi so to takrat tudi povdarjali, da vsled nove pianinske železnice more biti najkrajša zveza z Italijo le po železniški črti iz Gorice v Červinjan. Torej zakaj se srdijo sedaj, če govori kedo o načrtu železnice iz Gorice v Červinjan s takim namenom, da bi bila to najkrajša zveza z Italijo? Leta 1904. so stavili najkrajšo zvezo v ospredje in dajali razumeti, da bo ta črta služila za najkrajšo zvezo z Italijo od planinske železnice in ob jednom bo zadoščeno lokalnim potrebam. Sedaj pa stavijo lokalne potrebe nad najkrajšo zvezo. No, dandanašnji so še bolj odkritosrčni kot so bili leta 1904. Sicer so takrat v »Corrieru« z desnega brega Soče pričel dopis, v katerem je bilo povedano, da v političnem okraju Gradiščanskem kakor v Gorici se čuti, da se morejo Lahi ubraniti premoči in invazije Slovencev samo, ako se pomnožijo komunikacije med Furlanijo in Gorico. Tekom časa so sestavili načrt, po katerem bi se proga iz Gorice v Červinjan dotikala raznih stranskih krajev, iz katerih bi ta politična železnica devžala Gorici furlanski dotok proti »slovenski invaziji« in bi ta dotok paraliziral invazijo. Seveda potem odpade »najkrajša pot v Italijo«. Sicer pa so na zadnjem zborovanju v prostorih tukajšnje trgovsko-obratne zbornice, na katerem se je bil znani pomembni boj med dr. Pinavčigem in dr. Pettarinom, tudi govorili o najkrajši zvezi in pravzaprav zavrgli načrt železnice z dotikanjem raznih stranskih krajev. Take politične železnice, kakoršna je hotel Pajer, najbrže ne bo nikoli; mogoča bi bila le direktna črta, ali tudi za to so razni pomisleki. Načrt je res zopet v programu malih železnic, toda odprto je vprašanje, katere železnice in v katerih deželah se zgradijo izmed onih, ki so sprejete v program.

Pribiti moramo danes še to, da so se leta 1904. s Holzerjevo brošuro bavili tudi v Italiji ter zavrgli njegove načrte. V Italiji so se izrekli takrat za zvezo Videm-Čedad-Kanal ali pa čez Kobariško do planinske železnice. Italijanske oblasti so se na to posebno intenzivno bavile z načrtom do Kanala. Italijani v kraljestvu so kazali torej drugo krajšo pot ne ono čez Červinjan. Seveda je tu vprašanje, za katero se odloči naša država. Strategični ozir govori pro in contra, zato se je težko odločiti; najbrže pa se ne odločijo ne za eno ne za drugo. Saj je bilo na primer že skoro gotovo, da se začne gradba železnice Gorica-Červinjan, pa je kar nakraf vse padlo v vodo. Zakaj, ve vojaška oblast.

(Konec prih.)

Nadaljevanje vojne na Balkanu.

Ultimatum črnogorski vladi. — Črna gora ne odjenja!

Dunaj, 7. aprila. V soboto ste pripluli pred Bar francoska križarka »Edgar Quinet« in angleška križarka »King Edward VII.«, da je torej sedaj mednarodno borodovje, ki ima izvesti pomorske demonstracije proti Črni gori, polnoštevilno. Takoj po prihodu teh ladij se je vršil pod predsedstvom angleškega admirala Burneya, ki prevzame vrhovno poveljstvo, posvetovanje vsed admiralov. Admiralski svet je sklenil najprej brzozjavno pozvati Črno goro, naj respektira sklepe Evrope in preneha z obleganjem Skadra in še le potem pričeti z blokado. Angleški admiral Burney je nato iz Kotora poslal črnogorski vladi brzozjavko, v kateri ji naznanja, da je mednarodno brodovje zbrano v črnogorskih vodah in jo še enkrat pozva, naj se ukloni volji Evrope, sicer da bo brodovje takoj pričelo z blokado.

Na to brzozjavko je včeraj dopoldne odgovorila črnogorska vlada. V tem odgovoru se naglašja med drugim sledeče:

Črnogora obžaluje, da se je mednarodno brodovje zbralo v črnogorskih vodah z namenom, da ustavi nadaljne črnogorske operacije proti Skadru. Svoje stališče o skadrskem vprašanju je črnogorska vlada že označila v svoji velesilam dne 2. t. m. določila not. Tudi na brzozjavko admiralskega sveta ne more dati drugega odgovora, kakor da ponovno poudari svoje stališče, da se Črna gora volji veseliti ne more ukloniti in da bo vkljub demonstraciji mednarodnega brodovja nadaljevala operacije proti Skadru, ki je še vedno v oblasti one Turčije, s katero se nahaja Črna gora še vedno v vojnem stanju. Začetkoma te vojne s Turčijo so velesile slovesno proglasile svojo nevtralnost. Če torej velesile sedaj nastopajo in jo silijo, da bi ustavila operacije proti Skadru, dasi se Črna gora še vedno nahaja s Turčijo v bojnem stanju, potem krše nevtralnost, ki so jo začetkoma vojne slovesno obljubile.

Sazonov in balkansko in skadrsko vprašanje.

Petrograd, 7. aprila. Minister zunanjih del Sazonov je v soboto sprejel več poslancev gosudarstvene dume, katerim je podal iste informacije, kakor njihovim tovarišem v petek. Podal je med drugim pomirljive informacije o položaju na Daljnem Vstoku ter ponovil svojo izjavo, glede Skadra, da Črnogorci nimajo prav nobenega upanja, da bi smeli pridržati to mesto.

Berolin, 7. aprila. »Lokalanzeiger« javlja iz Petrograda, da je minister Sazonov nasproti poslancem upravičeval rusko zunanjo politiko in rusko diplomacijo. Med drugim je tudi naglašal, da je zasluga ruske diplomacije, da je preprečila, da Avstro-Ogrska ni mogla samostojno nastopiti proti balkanskim narodom; največja njena zasluga pa je, da se je njenemu spretnemu delovanju posrečilo lokalizirati balkansko vojno. Pri tem pa ni mogla preprečiti, da bi se Skader ne prisodil Albaniji. Toda Črna gora dobi za Skader dragocene kompenzacije.

Ob Čataldži.

Carigrad, 7. aprila. Poročila o stanju turške vojske pri Čataldži se glase natavnost obupno. Desno krilo in centrum sta se umaknila za 4 km. Samo levo krilo je še v stiku s sovražnikom. Bulgari imajo tam 210.000 mož, Turki 120.000, mož. Turške čete so popolnoma izmučene ter je prišlo že večkrat do upora. Azijske elite čete so odpovedale. Zelo lahko se zgodi, da vzamejo Bulgari utrdbe pri Čataldži.

London, 7. aprila. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da Bulgarska ne name-rava zasesti Carigrada, marveč da hoče diktirati pred Carigradom mir. Razburjenje v Carigradu je zelo veliko.

Blokada.

V diplomatskih krogih na Dunaju se začuje, da imajo poveljniki mednarodnega brodovja že navodila za svoje postopanje. Avstrija hoče razširiti blokado tudi na Medovo in Drač.

Ako Črnogorci ne odnehajo, je zagrozil poveljnik, mednarodnega brodovja, da bo bombardiral Bar.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Obsojeni rezervisti. — »Češko Slovo« poroča, da je bilo vojnopravno postopanje proti onim rezervistom 14. dragonskega polka, ki so lani v jeseni povodom odhoda na rusko mejo demonstrirali, končano. V celem je bilo 56 rezervistov dragoncev obsojenih. Dva rezervista sta bila obsojena na 20 let, 6 na 15 let težke ječe, drugi so bili obsojeni na več let težke ječe. Govori se celo, da je bil eden izmed rezervistov obsojen na smrt na vešalih.

Starosta hrvatskih politikov odvetnik Erazmo pl. Barčić je preminul na Reki star 83 let. Na Reki je bil Barčić duša narodnega gibanja. Barčić je bil topel zagovornik hrvaško-srbskega narodnega edinstva. V hrvaškem saboru je bil med najodličnejšimi opozicionalci.

Inozemstvo.

Protiaustrijsko gibanje na Ruskem. — »Berliner Tagblatt« poroča iz Petrograda: Danes 7. t. m. se vrši v dvorani plemiškega kluba — javna demonstracija proti Avstriji, katere se udeleži 100 poslancev, 100 državnih svetnikov in mnogo drugih dostojanstvenikov. Manifestacija otvori znani poslanec grof Bobrinski s predavanjem o nasilstvih Avstrije proti Rusinom.

Bethmann-Hollweg o internacionalnem položaju. — Nemška zbornica je pričela prvo čitanje brambne predloge in nje pokritja. Oglasil se je k besedi Bethmann-Hollweg in med splošno napetostjo izvajal med drugim:

Nova brambna predloga zahteva ojačenje naše armade, kar je z ozirom na bodočnost Nemčije neobhodno potrebno. Vprašam Vas: Ali ni to potrata, če se odpovemo tisočev in tisočev vojakov, katere bi lahko imeli. Nihče ne ve, kedaj nas doleti vojna. A to je, da ne more izbruhniti nobena evropska vojna brez nas in takrat se bomo morali vojskovati za svoj obstanek. Ko je izbruhnila balkanska vojna, so si prizadevale vse velesile, da vojno lokalizirajo, ker ni nobena mislila na svoj teritorijalni dobiček. Kljub temu je prišlo do precejšnje napetosti in Rusija in Avstrija, ki sta najbolj interesirani na Balkanu, sta pričeli celo z izvanrednimi odredbami. Pričakovati bi bilo, da padec Odrina pospeši mir na Balkanu, a to se žalibog ni zgodilo. Turčija je mirovne pogoje, katere so predlagale velesile že sprejela, dočim je odgovor balkanske zveze dospel šele predvčerajšnjem. Kar se tiče izzivajočega postopanja Črnogore, je najprej neobhodno potrebno, da ostanejo velevlasti edine. Pomorske demonstracije se udeležujejo vse velesile razven Rusije. Londonski sklepi se morajo hitro izvesti.

Velikanska slovanska manifestacija v Petrogradu. — 7. aprila. Včeraj se je vršila tu velika slovanska manifestacija. Večtisočglava množica je nesla deske z napisi: »Skader Črnigori!« — »Sveti križ na Hagijo Sofijo!« Na grobovih Aleksandra II. in Aleksandra III. so se položili krasni vencji. Nad 10.000 manifestantov je aklamiralo velikega kneza Nikolajeviča.

Darovi.

Mesto vstopnine k sobotni veselici v Trgovskem Domu so darovali za Ciril-Metodovo družbo: gg. dr. Karol Podgornik K 10, ravnatelj Znidaršič K 2, primarij dr. Goesti K 2, profesor Gvaiz K 1, J. K. K 1, D. F. K 1.

Domače vesti.

Vstopnice za gledališke predstave v abonement. — Kdor želi imeti vstopnice v abonement in sicer za 5 zaporednih predstav, naj se zgleda v »Goriški tiskarni«. Cene so sledeče: Fotelji za 5 predstav K 12, sedeži I.—III. vrste K 10, sedeži od IV.—VIII. vrste K 7/20, I. sedeži na balkonu K 8, II. sedeži na balkonu K 6/40.

Zopet opozarjamo na današnji uvodnik (nadaljevanje statistike Slovenstva). Zlasti važni so podatki o germanizaciji na Koroškem in Štajerskem ter o delavskem izseljevanju Slovenstva. Tako se je n. pr. samo iz Kranjske v zadnjih 10 letih izselilo v Ameriko in drugam 34.000 ljudi!

Naša izguba z izseljevanjem vsakega desetletja bi ne mogla biti večja, nego če bi imeli doma celo leto trajajočo krvavo vojno ali pa revolucijo z mnogimi bitkami — zlasti še, če pomislimo, da izgubimo mi enako število rojakov vsakih 10 let. Zlasti bi morala poznati te številke vsa slovenska inteligenca, ki se bo morala pričeti bolj zanimati za ta naš najvažnejši problem, nego se zanima sedaj.

Vojaške vesti. — V pokoj je stopil oberstlajnant pri tukajšnjem pešpolku št. 47. g. Aleksander Cazafura; nastani se v Tolminu. Major Herman Dolliner je premeščen na Dunaj h krajnemu poveljstvu, major Cantarutti pa v Trident.

Moški zbor »Pevskega in glasb. dr.« ima zaradi današnje gledališke predstave pevsko vajo v sredo, dne 9. t. m. in ne danes v torek. Prosimo, da pridejo vsi obdoločeni uri.

Za Narodni muzej so darovali: 1. Učenci 5. razreda na Šolskem Domu: Avgust Prinčič 2 srebrna in 1 bakren novček, Al. Komeč 2 novca, Josip Mužina 1 kolajno, Rud. Brezigar 2 novca, Fr. Gravner 1 novček, Rud. Konc 1 novček. 2. g. Martin Burger, obč. tajnik na Št. Viški gori, 3 novce, 3. g. Albin Srebrnič iz Solkana 1 petrofaht, izkopen na Sv. Katarini, 4. g. Al. Stergulc, učiteljščnik v Gorici, 1 pištolo, 5. g. Mat. Lavrenčič, nadiučitelj v Št. Petru, 2 stari sliki, vezeni na svilo: Kristus in Mati Božja, 6. g. Jos. Prijatelj, c. kr. vadm. učitelj v Gorici, nabral nekaj pisem slovenskih pisateljev. Kdor bi si hotel ogledati zbirko Narodnega muzeja, naj se zgleda pri g. Rud. Drufovki, trgovcu v Gosposki ulici št. 3, ki sprejema tudi vse darove za naš muzej. — Odbor.

Vodstvo dirke okrog »Goriškega Krasa« naproša vse kolesarje-dirkače, kateri nameravajo tekmoovati pri dirki 4. majnika t. l., da izvole takoj se prijaviti. Prijave sprejema za Goriško izključno kolesarsko društvo »Gorica« (sedež hotel »Zlati jelen«) telef. št. 133 v roke g. tačasnemu predsedniku Josip Kerševani, Gorica, Stolni trg 9 ali pa tačasnemu tajniku Joško Kuštrin, Gorica, Gosp. ulica 25. I. — Vodstvo dirke.

Umril je v Gorici sluga na tukajšnji realki Karel Pascual.

Pred c. kr. izpraševalno komisijo za ljudske in meščanske šole v Gorici se prično prihodnji izpiti za učno usposobitev v ponedeljek, dne 28. aprila t. l. Dotične prošnje naj bodo do dne 15. aprila t. l. v rokah ravnateljstva.

Profesor Finšger. — V soboto popoldne je šla kot blisk po mestu vest, da je bil proti polnevnu aretiran profesor Finšger, prejšnji okrajni šolski nadzornik v Gorici, ker bi bil zapleten v afero Rozina. Finšger je v preiskovalnem zaporu in se vodi proti njemu preiskava, ki pač dožene, kaj je na stvari resnice.

Akademija, katero so priredile v nedeljo gojenke tukajšnjega c. kr. ženskega

Rogaški

Tempel

vrelec. Dostojna namizna pijača s obilno ogljikovo kislino. Pospejuje prebavo in izmenno snovi.

Styria

Zelo koncentriran medicinski vrelec, priporočljiv pri kroničnem ledvičnem katara, sapritju, Brightovih ledvicah, vranšnik oteklinah, jetrni trdnini, slatiči, anovulacijskih boleznih, kataris dihalnih organov.

Donati

Zdravilen vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem, grevesnem katara, obstipaciji, žolčnih kamnih, solističnem trganju, stadvkovni bolezni.

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijoglauberske soli.

Zaloga: A Seppenhofner - Gorica

Steckenpferd

lilijno mlečnato milo

od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen na Labi

ostene nedosegljivo prej in slej v svoji učinkovitosti proti pegam in je nezogibno potrebno za umno negovanje kože in lopote. To spričujoje priznava pisma, ki nam dohajajo vsak dan. Dobiva se po 80 vin. v lekarnah, mirodnilnicah in trgovinah s parfumi. Ravno tako izkubena je lilijna krema »Manera«, ki ohrani damam čudovito nežne roke. Dobiva se v tubah po 70 vin. povod.

učiteljska s sodelovanjem vojaške godbe v korist podpornega sklada za gojenke zavra, je vspela izborna v vsakem pogledu. Došlo je obilo občinstva, ki je z zanimanjem sledilo proizvajanju vspevoda. Vojaška godba tukajšnjega pešpolka št. 47, odkar ima novega kapelnika, je čudovito napredovala. To se je videlo tudi pri ouverturi k operi »Wenn ich König wäre«. Slovenski točki sta bili dve: Vilim »Ol vzleti spev«, to je troglasi ženski zbor, na glasovirju je spremljala g.čna Ščekova; druga slovenska točka je bila deklamacija iz »Zlatoroga«, deklamovala je g.čna Zora Podmenikova. Italijansko je deklamovala g.čna Marina Torre in sicer Gazzoletti: Cristoforo Colombo. Iz opere »Hugenoti« je bil izveden četverglasen ženski zbor s spremljevanjem na glasovirju. Glavna točka pa je bila nemška Abtov »Rübezah«, to je ciklus 8 po deklamacijah združenih spevov za tri ženske glasove s spremljevanjem orkestra. Samospeve so pele g.čne Kossier, Rozman in Torkar. Deklamovalki g.čni Čok in Bresca. Točke so bile izvedene vse dobro in občinstvo ni štedilo s priznanjem. Vmes pa, za četrto točko, so zaplesale gojenke IV. tečaja izborna Češko Besedo, in sedma točka je bila: telovadne vaje s palicami. — Kakor rečeno, je vspela akademija dobro, mnogo pa se je komentiralo dejstvo, da je bila glavna točka nemška in kako to, da se ni moglo dobiti kaj slovenskega namesto druge točke in da se je zadnji čas določena deklamacija Aškerčeve »Na sedmini« opustila, ker je bila spoznana za pohujšljivo....

Quo Vadis? — Včeraj je začelo predvajanje II. dela tega znamenitega romana. Občinstvo je posetilo predstave I. dela v prav obilnem številu in nihče se ne kesa, da si je ogledal to svetovno delo kinematografske umetnosti. Slike II. dela so še zanimajše in pričakovati je, da občinstvo poseti te predstave v ravno tako obilnem številu.

Naveličan življenja radi bolezn. — 70 letni Josip Rusjan, stanujoč v Gorici za gradom št. 38., je šel v nedeljo popoldne počasi proti Soškemu mostu in tam se je okoli 5½ proti večeru vrgel z mosta v Sočo. Voda ga je zajela in odnesla. — Rusjan je zlezal vmes med ograjo ob mostu. Ko je to nekdo, ki je šel mimo, videl, ga je prijel, ali neki Rusjanov spremljevalec je rekel: Pustite ga, ker je pijan. Misli je menda, da dela tako v šali. Rekel je poprej, idi, da je prišel na most z namenom, da se vrže v Sočo. Oni, kateremu je tako rekel, mu je želel še srečno pot — potem pa se je res spustil Rusjan skozi ograjo v vodo in padel v njo ter izginil. Za njim so dobili ob ograji mosta listek, na katerem je bilo zapisano, da se je vrgel v Sočo, ker je bolan neozdravljivo.

Blata, kolikor ga je kdo hotel po hlačah in suknjah. je bilo na razpolago v sedanjih deževnih dneh zlasti v nedeljo. Ni prehodov čez ulice in poti, kamor stopiš, moraš stopiti v blato in to gre »plosk« v blato pa si ves umazan. Tam okoli Trgovskega Doma je bilo v nedeljo zvečer težko priti na trotoar pri Trg. D., ker se je vsak hal obilnega blata, ki ga je pošteno oškropilo, predno je došel do Tr. D. Naš slavni magistrat res nima nobenega smisla za to, da bi napravil potrebne prehode in popravil trotoar. Dokler ne pridejo novi ljudje na magistrat, pa tudi ne bo boljše. To vemo vsi v Gorici.

Zamenjen dežnik. — V nedeljo zvečer je zamenjal nekdo v garderobi Trgovskega doma pri odhodu dežnik. Naj ga prinese hišniku, kjer dobi svoj dežnik nazaj.

Domača politika.

Deželnozborske volitve se bodo vršile, kakor se čuje, po tej vrsti: Splošna kurija voli 13. julija t. l. Eventuelna ožja volitev bo 20. julija. Kmečke občinske volitve 24. julija. Trgi in mesta voli 1. avgusta. Veleposestvo voli 10. avgusta.

Narodna obramba.

Sobotna prireditev v prid Ciril-Metodovi družbi in »Dijaški kuhinji« se je obnesla v vsakem oziru dobro. Izvajanje glasbenih in pevskih točk pod vodstvom g. Kovača je občinstvo burno aplavdiralo. Vsa čast taki požrtvovalni mladini, ki se

ne boji nobenega truda, ko se gre za dohodne namene. Izvajanje na violini je bilo precizno in občinstvo je burno pozdravljalo mladega umetnika g. Sanciña. Bunke »Izposojena soproga«, ki so jo igrali diletantje »Sokolovega dramatičnega odseka«, je bila dobra. Igralci so se potrudili, da nudijo občinstvu nekaj takega, da se je smejalo iz srca. Pohvalno moramo omeniti tudi naše narodne dame, ki se pridno prodajale in stregle gostom ter s svojo požrtvovalnostjo obilo pripomogle, da je vspel ta večer tako dobro. Občinstva je bilo mnogo — manjkali pa so nekateri, kojih dolžnost bi bila, da bi bili navzoči in navdušili te mlade delavce za dobro narodno stvar. Gmotni uspeh je dovoljen in upati je, da prečistane okroglo par sto kron za Ciril-Metoda in ravno toliko za »Dijaško kuhinjo«. — i —

»Lega Nazionale« v Gorici. — Na občnem zboru podružnice v Gorici se je sporočilo, da je imela lani dohodkov K 12.427'93. Preostalo jej je iz leta 1911 K 6.637'93. Torej skupno K 19.065'86. Izdatkov je bilo K 13.060'01 ostane K 6.005'85. Obilo denarja naberejo, največ iz zasluzkov s Slovenci, za Lego! — V odboru so: Bombič, Pinavčič, Travan, Perinčič, Maran, Naglič, Jug, govoril je Brežina.

Prosveta.

Slovensko gledališče v Gorici. — Naši ljubi gostje iz Ljubljane so zopet došli, da nam uprizore v Trgovskem Domu vrsto predstav. V nedeljo je bila prva predstava tródejsanske burke »U boga para«. Dober nedeljski komad je to, ki zahteva dobrih igralcev. Tej zahtevi je bilo ugodeno; šlo je gladko izpod rok, točno se je igralo, občinstvo pa je bilo zadovoljno in se je prav dobro zabavalo. O igri sami se ne splača pisati več kot je že rečeno. Omeniti pa moramo naše vrle igralce: Verovšek, Povhe, Danilo, Danilova, Bukšekova, Vera Danilova, Bukšek, Kreisova, Skrbinšek, Juvanova, ki so vsi v svojih večjih in manjših ulogah bili prav dobri. Udeležba pri predstavi bi bila lahko boljša, da mnogo boljše; ali upoštevati moramo gledé pretekle nedelje slabo vreme, popoldansko akademijo ženskega učiteljskega, kinematograf in prireditvev prejšnjega večera v Trgovskem Domu. Nadejamó pa se, da bo obisk pri sledečih predstavah povsem povoljen. Lepa vrsta zanimivih predstav in točna igra to zaslužita!

Druga gledališka predstava. — Danes se predstavlja zanimiva Sudermanova drama »Tiha sreča«, ki je imela na ljubljanskem odru popolen uspeh. Nastopijo vse prve dramske moči slov. gledališča. Glavne vloge igrajo g. Danilo, Verovšek, Srbinšek in gospa Danilova, Bukšekova. Režijo vodi g. Danilo. Nadejati se je, da se naše občinstvo odzove tej predstavi v polnem številu.

Gledališka predstava v četrtek. — V četrtek se vprizori Kadelburgovo veseloligro »Gos pod senator«. Ta veseloligra je velezabavna in je dosegla v Ljubljani jako lep uspeh.

»Matica Slovencev« bi potrebovala nekaj izvodov I. in II. zvezka svoje Hrvatske knjižnice (1906, 1907). Tistim, ki bi jih mogli odstopiti, bi Matica dala kako drugo knjigo v zameno.

Književnost.

Ivan Cankar: Milan in Milena. Ljubljanska pravljica. Založil L. Schwentner v Ljubljani. To je najnovejšo Cankarjevo delo, ki nam je danes došlo. Naslovno sliko in drugo na notranji strani je narisal H. Smrekar.

Cena: broš. K 2'50, elegantno v platno vez. K 3'50.

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Narodna Čitalnica pri Sv. Luciji vprizori v nedeljo, dne 13. aprila v dvorani g. A. Mikuža narodno igro s petjem v petih dejanjih »Domen«. Začetek ob 5. uri pop. Vstopnina I. sedeži K 1'40, II. sedeži K 1, stojišča 40 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

Protialkoholno društvo »Sveta voj-ska« v Tolminu je sklicalo v četrtek 3. t. m. protialkoholni sestanek v Tolminu vseh gg. duhovnikov in učiteljev tolm. pol. ok-

saja. Društveni predsednik g. c. kr. okrajni zdravnik dr. Serjun je v obširnem referatu pojasnil potrebo protialkoholne akcije ter vabil navzoče, da delujejo v šoli in med ljudstvom proti zahrbtnemu sovražniku našega ljudstva — proti alkoholizmu. Nato se je vršil živahen razgovor, kako razširiti delovanje društva po celém okraju. Vsi navzoči so se priglasili kot zaupniki društva, ki bodo v svojem kraju nabirali člane, ustanavljali krajevne skupine in sploh delovali v smislu društvenih pravil. Bil je tudi razgovor o ljudskem protialkoholnem shodu s poučnimi predavanji, ki se bo vršil v nedeljo 20. aprila popoldne v Tolminu. — K društvu je pristopilo 7 novih članov-ustanovnikov po 20 K. — Vdeležba — 32 gospodov in gospodičen — je bila z ozirom na razsežen okraj lepa, a bila bi lahko še lepša.

Iz kanalskega okraja

Iz Kanala. — V spomin 35-letnice smrti skladatelja Josipa Kočjančiča se bode brala dne 10. t. m. ob 8. uri sv. mašazadušnica na pokopališču Sv. Ane pri Kanalu, kjer pokojnik počiva. Korporativno se udeleži Nar. Čitalnica v Kanalu z zastavo in ob grobu zapoje pevski zbor nagrobnico. Želeti bi bilo, da se v kolikor mogoče obilnem številu udeležimo ter po-častimo s tem spomin našega rojaka.

Iz aidouskega okraja.

V Lokavcu pri Ajdovščini prirede v nedeljo dne 13. t. m. mladeniči javni ples v svrhu nabave sokolskega telovadnega orodja. Svira sokolska godba iz Prvačine. V slučaju slabega vremena se ples vrši v nedeljo kasneje. K obilni udeležbi vabi uljudno odsek.

Iz goriške okolice.

Iz Št. Petra. (Ubil se je.) — V nedeljo so našli mrtvega v »džavi« nad 70 let starega Andreja Krašana iz Šempasa. Padel je s strmice po kamenju in se ubil. Pravijo, da se je hotel popoldan vreči pod vlak pa so mu preprečili to namero. Re-vež je bil star in bolan, hotelo se mu je tidi zdravniško pomagati pa ni šlo. Ubil se je radi lakoti. Pokopljejo ga v torek 8. t. m. Govorilo se je najprvo, da ga pokopljejo brez duhovna in zvonjenja; potem pa se je določil cerkveni pogreb.

Podružnica Ciril-Methodove družbe v Vrtojbi izreka presrčno zahvalo vsem, ki so primogli h krasniemu gmotnemu uspehu njene prireditve (130 K čistega dohodka). Posebno se zahvaljuje g. Izidorju Mermolja, vodji čitalniškega tamb. zbora, g. Idi Mermolja, Luciji Gorkič in Ivanu Turel za sodelovanje pri igri, g. Alojziju Vuk, ki je požrtvovalno prodajal v veselilnih prostorih brezalkoholne pijače, ki so dohlesle družbi 36 K, spošt. družini Sainig, županovi iz Bilj za preplačano vstopnino 3 K in g. Josipu Nemeč, sodovičarju v Podgori za darovanih 10 K. Podružnica stori le svojo dolžnost, ako priporoča g. Nemeča vsem gostilničarjem, da se poslužujejo njegovih pokalic, občinstvu pa, da zahteva izdelke njegove tovarne. Še enkrat srčna hvala vsem! — Odbor.

Na Gradišču. — V 12. številki »Primorskega lista« z dne 20. marca sem našel med vestmi iz goriške okolice tudi dopis: »Občinske volitve v Renčah«. V tem dopisu se pritožuje dopisnik, da naš vikar ni mogel voliti za gradiško cerkev, ker pisem jaz hotel podpisati pooblastila. Evo pojasnila za ta moj korak: O sv. Martinu I. l. je bilo treba oddati cerkveno zemljišče v najem. Takrat je dal g. vikar ta zemljišča v najem, ne da bi vprašal za moje mnenje. Zaradi tega ravnanja sem jaz sklepal, da sem prava ničla v njegovih očeh. Ker me je torej takrat tako preziral, sem jaz v znak protesta proti njegovemu ravnanju odrekel podpis na volilno pooblastilo, ker nečem biti samo marioneta, ampak cel mož. Toliko v pojasnilo, da me ne bodo dopisniki klerikalne stranke napadali po časopisih kot sovražnika katoliške vere in gradiške cerkve.

Ivan Kerševan št. 18.

Gospodarske vesti.

Odbor »Trgovsko-obrtnega društva za Goriško« v Gorici se je pri prvi od-

porovi seji, ki se je vršila 4. t. m. na sledeči način konstituiral: Predsednik: Jernej Kopač. Podpredsednik: Josip Kerševani. Tajnik: Milovan Domenis. Blagajnik: Josip Ivančič. Gospodar: Ivan Kravos. Tajnikov namestnik: Anton Černigoj ml. Blagajnikov namestnik: Rudolf Drufovka. Odborniški namestniki: Gašpar Hvalič in Rado Lenard. Pregledovalci računov: Dovgan in Kodrič.

Novo železnice v Srbiji. — Ministerstvo javnih del je izdelalo zakonski načrt o zgradbi železniških prog Kraljevaca-Kraljevo-Raška, nadalje Niš-Mrdarje in Kruševo. Te proge bodo del jadranske železnice, ki bo vezala Donavo z Jadranskim morjem.

Uradniško konsumno društvo v Gorici. — Predvčerašnjem v nedeljo je imelo društvo svoj redni občni zbor, ki mu je predsedoval gospod F. Minck. Predsednik je otvoril zborovanje s primernim nagovorom na navzoče, podal obširno poročilo o upravnih dobi 1912, čije računski sklep izkazuje 1.135'97 kron čistega dobička. Ena tretjina tega dobička se pripíše v smislu društvenih pravil pričuvnemu zalogu, ki se zviša na 3.237'64 kron; preostanek se razdeli med člane v dividendah po eden od sto na vrednosti blaga, ki so ga bili nakupili v zadnjem letu. — Ta računski sklep oziroma bilanca je ena najboljših, odkar se je društvo ustanovilo (1905). — Največja zasluga za to gre vstrajni delavnosti in vsestranskemu nadzorstvu upravnega sveta kakor tudi sposobnemu in vseskozi praktično zmožnemu vodji tega društva gospodu Ivanu Domicelj. To društvo se preseli v bližnji bodočnosti v drugo primernejše prostore, ki se vrede po modernih zdravstvenih in estetičnih zahtevah.

Kolesarska zveza.

Predsedništvo kol. društva »Gorica« v Gorici vabi gg. odbornike k seji, koja se vrši v sredo 9. aprila t. l. ob 9 uri zvečer v društveni sobi hotela »Zlati jelen«. — Prosi se gotove in polmoštevne udeležbe. Predsednik.

Razne vesti.

Anarhist napadel anarhista. — V Trstu v kavarni »Edison« je sedel Renato Siglich, star 32 let, znan anarhist. To je bilo popoldne. K njemu je prisedel, prišedši v kavarno, neki nad 30 let star človek, nekaj mu je govoril in kar na mah potem z nožem ranil Siglicha v ramo in vrat. Siglicha so prenesli v bolnišnico. Izpovedati noče nič, ker kot anarhist ne priznava oblasti. Napadalec je izginil brez sledu.

Koliko stane Črnogoro obleganje Skadra. — Cetinje, 5. aprila. Kralj Nikita je izjavil, da je obleganje Skadra stalo Črnogoro do danes 40 milijonov frankov in 10.000 ljudi.

Vlada bo pomagala.... Pred kratkim smo naznanili velike defraudacije v nemški posojilnici v Laškem trgu na Štajerskem. Nemci so hitro zahtevali vladno pomoč in vlada bo res dala 200.000 K na nizke obresti.

Slovenec pred Skadrom. — Pred Skadrom se nahaja slovenski prostovoljec Mihajlo Čop, doma z Blejske Dobrave. Boril se je na najnevarnejših pozicijah med Črnogorci na Tarabošu. Turški šrapnel ga je ranil na levi roki, rana je sicer velika ali ni nevarna. — V obleganem Skadru so tudi štirje Slovenci, obrtniki; eden med njimi je kolar Anton Golja, star 55 let, doma iz Metlike.

Železniška katastrofa na Hrvaškem. — Blizu Reke med postajama Generalski Stol in Tulj se je zgodila velika železniška nesreča, ki je zahtevala pet človeških žrtev. Reški brzovlak št. 1004. je trčil med omenjenima postajama v brzovlak št. 1041. Prvi brzovlak odhaja z Reke ob 6.30 zjutraj. Več vozov obeh vlakov je popolnoma uničenih. Strojvodji, vlakovodja in dva zavijača so ostali mrtvi na mestu. Baje je ubit tudi neki potnik; dva potnika sta ostala pod razvalinami uničenih vozov. Uradnik, ki je zakrivil nesrečo, ker je brzovlak št. 1041. prehitro odšel s postaje v Tulju, je bil aretiran.

Italijanski vojaki padli v Libiji. — V Rimu je bila izdana v soboto poslednja listina padlih vojakov v turško-italijanski vojni. Skupno je padlo 92 oficirjev in 1394 vojakov.

Kako se Francija pripravila na bitni finančno Balkansko države.

Georges Blondel je izšel v Nemški in nemivo predavanje o Balkanu in finančnih namerah Francije in njegovega govora poslušati.

Turčija.

Turek ima sicer sposobnosti, ali na gospodarskem polju zaslужi malo. Nimamo niti natančne statistike, da bi se informirala, pa tudi ne moremo dati druge s točnimi podatki. V istem pogledu posebno je Turčija zelo zadej in razmere podjetij v Turčiji žalostne.

Davki so naloženi v taki meri, da vzamejo pogum kmetu ter se pravi, da tega, da obdeluje in pridela, kar je potrebno zanj in osebe, ki ga obdajajo. Še le nekaj let je, odkar so se kopati neke vrste rude in železa, da zaslužek. Kakor se zdi, pa se železo dovoli, ali ni inicijative ni kapitala, da bi se odkristili ž njo. Trgovina turškega carstva skupno ne preseže 1.150 milijonov frankov. Del evropske Turčije je največ s 300 do 400 milijoni.

Bulgarija in Srbija.

Najvažnejša med Balkanskimi državami, ki so utekle turški suvereniteti, je Bulgarija; njena površina znaša 9300 kvadratnih kilometrov; prebivalstva šteje nad 4 milijone. Zunanja trgovina napreduje; dosega skoro 300 milijonov frankov (uvoza okolo 175, izvoza 115). Ljudje v Varni in Burgasu se razvijajo, zlasti žito, kože, tkanine. Priznajo pa je še velikega razvika.

Srbija ni tako velika kot Bulgarija, ima samo 48.306 kvadratnih kilometrov in prebivalstva ni mnogo nad 2 milijona. Srbija, kakor tudi Bulgarija, je dežela, ki največ kmetijska; nahažajo se v njej tudi gozdovi, poraščeni hribi in planote, z obilnim drevjem, zlasti o hrastu, sto petdesettisoč hektarjev za gojenje drevje in daje na leto na 30 milijonov frankov.

Kakor Bulgarija ima tudi Srbija bogate rudnike, ki se razvijajo in popolni meri, torej morejo služiti v bodoče za vir dobrega dohodka.

Francija ima precejšnjo in ne rešen v Srbiji. Francoske banke so ustanovile v Beogradu Francosko-srbsko banko, ki se razvija rapidno v koraku z nemškimi in avstrijskimi bankami.

Mnogo francoskih podjetnikov ima na Balkanu obilo opravil. Priznajo se oni podjetnik, ki skonstruirajo gradbo železniške železnice, Creusa je danes razvijala za 50 milijonov.

Francija je glavna upravnica Srbije za posojila, sklenjena v letih 1881 do 1909.

Odgovorni urednik in izdajatelj: ... Tiska: ... Založba: ...

A 80/12.

15

OKLIC

s katerim se sklicujejo ... upniki.

K. k. okrajno sodišče v Kranju, odd. I., soba št. 3, naj vsi upniki, katerim gre kot upnik na račun ... do zapuščine DNE 2. MAJNIKA 1913 umrlega ANDREJA ČAHOVIČA ... števil. 19 ne zapustijo svoje ... redbe poslednje volje, pridajo ... napovedi in dokaza svojih ... 7. MAJNIKA 1913 pred ... uri, — ali pa naj do tega časa v ... meno svojo prošnjo, ker ... imeli upniki do te ... vsled plačila napovedi ... nikake nadaljne pravice, ... kor jim pristojna kaka ... C. k. okrajno sodišče v Kranju, odd. I., dne 30. marca 1913.

F. J. ...

Mali oglasi.

Najvažnejša priložnost stane 60 v. n. Ako je oglas ... v. n. ...

Hiša v ulici Orzoni št. 34 A se odda takoj v najem. Obsega: 3 praktične sobe, kuhinja, klet, podstrešje, dvorišče in vrt. Najemnina 64 K na mesec. 121-3

Stanovalništvo se odda v najem v lepem kraju. Obsega 2 sobi in kuhinjo. — Polovica se v Via Casa rossa št. 4.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufovka

Corice, Raštelj 3.

Zaloga usnja.

ODLIKOVANO

MIZARSTVO

= z električnim mehaničnim obratom =

ANT. ČERNIGOJ

Gorica, Tržaška cesta št. 18.

- Izdeluje: vsa stavbena dela, okna, vrata, podove.
- Zaloga pohištva omare, mize, postelje, stolice, okvirje, blazine in sušice.
- Zaloga: Strugarskih in rezbarskih izdelkov.

odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Korcu v (lastni hiši)

Priznajo naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različnih vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priznajo se slavemu občinstvu za mnogo dobro naročila ter obilno in solidno posrežbo po jako zmernih cenah.

„CROATIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu — edini domači zavarovalni zavod. — Ustanovljena leta 1884.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.

Podružnica v TRSTU, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstropje. Telefon št. 2594.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Reka in Sarajevo.

Zadruga sprejema pod ugodnimi pogoji zavarovanja sledeče vrste:

- I. Na življenje:
 1. Zavarovanje glavno za slučaj doživljenja in smrti;
 2. zavarovanje dote;
 3. zavarovanje življensko rente.
- II. Proti škodi po požaru:
 1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopij, tovarni).
 2. Zavarovanje premičnih (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.
 3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.
- III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadruga izdaje vsi oddelkov znaša K 2,713.674-13

Od tega temeljna glavica " 800.000-00

Dobrodoletje in premije s pristojbinami " 1,363.040-89

Plačane odškodnine " 4,970.288-48

Poslovni posredovalci in akvizitorji se sprejmojo pod ugodnimi pogoji.

Natančne informacije daje Podružnica „Croatiae“ Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr.

in glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (tvrdka Kmet & Slivar). Zastopnik za Gorico s sedežem v Gorici: G. GILBERT, Via Bertolini št. 20 (v lastni hiši). — Telefon št. 221.

in FRANC PERKO, Via della Scuola Agraria št. 6.

Napredek vede!

Najenergijejši in gotovo so zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

— RUBIN CASILE —

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, urethritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

N. Casile. konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cev (silinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, urethritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatlja konfeti Casile K 4—

Jorubia Casile, najboljši protisifilitično in pozivljajoče kritično sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju žlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevalec urinove kiseline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 3-50.

Vbrizgavec Casile zdravi beli tok, akutno in kronično katarje, vaginitis, urethritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizgavca Casile K 3-50. Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastonj in z vsjo rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofolletti in Tromba. 6-1

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekailšče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krono, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stojećih zob. Plombe vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Prvo primorsko stavbeno in kamnoseško podjetje ALOJZIJ TAVČAR v Dutovljah okraj Sežana

zapriseženi sodni izvedenec

izuršuje vse potrebne načrte, proračune, cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga razna monumentalna dela.

Cene zmerne.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 70.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 28. aprila 1912. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

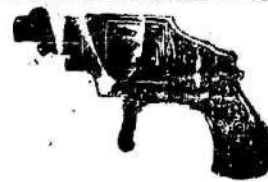
Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Vlagateljem so na razpolago hišni hranilniki.

Z zvišanjem obresti hranilnih vlog vsled splošnega podražanja denarja, zvišali so se morale sorazmerno tudi dosežanje 5%, oz. 6% obresti od posojil.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1911. s 6%.

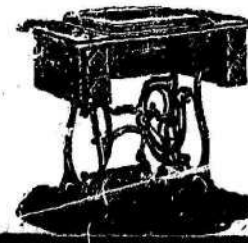
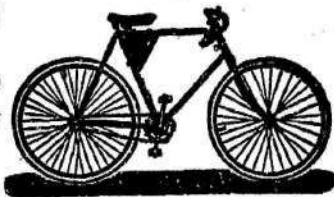
Stanje 31. dec. 1911.: Zadržnikov 1863 z deleži v znesku 70.910 kron. — Hranilne vloge: 1.103.254-98. — Posojila: 1.068.002-—. — Rezervni zaklad: 100.451-56. — Vrednost hiš: 383 538 29.

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste boudisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stalnem trgu št. 9. CORICA.